Dosarul nr.2a-1589/24 (2-24109474-03-2a-06122024)
Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul central
Judecător: Ghenadie Mîțu

CURTEA DE APEL NORD
D E C I Z I E

24 aprilie 2026 **municipiul Bălţi**

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curții de Apel Nord
în componenţă:
Preşedintele completului, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Costaș și Ivan Parii,
examinând în lipsa părților, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată Revenco Fiodora împotriva hotărârii judecătoriei Soroca, sediul central din 28 octombrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” către Revenco Feodora privind încasarea datoriei,

a constatat:

Pretențiile reclamantului:

1. La 20 septembrie 2024 reclamantul ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” a înaintat cerere de chemare în judecată către Revenco Feodora prin care a solicitat:

- ✓ încasarea datoriei pentru serviciile de evacuare a deșeurilor menajere în mărime de 2943, 66 lei;
- ✓ încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 277 lei.

2. În motivarea acțiunii s-a invocat că, la data de 19 mai 2023, între ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” și Revenco Feodora, domiciliată în *****, a fost încheiat contract sub nr.07853 de prestări de servicii privind evacuarea și transportul deșeurilor menajere. ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” eliberează lunar chitanţă de plată pentru toţi locatarii din oraş. Pârâta, care deja avea datorie mare acumulată la acest serviciu, nu dorește să achite sitematic serviciul prestat de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”.

3. Susține reclamantul că, de nenumărate ori i s-a adus la cunoștință despre datoria acumulată, iar pârâta a declarat că va achita datoria pe rate, a câte 500 lei lunar până la stingerea datoriei, însă a efectuat doar trei achitări din datorie și anume: în luna mai 2023-200 lei, în luna iunie-199,08 lei și în luna aprilie-128 lei.

4. Astfel susține că, Revenco Feodora se eschivează să achite serviciul prestat de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”, ceea ce contravine Legii nr.1402 din 24.10.2002. Prin somația nr. 948 din 15 iulie 2024, pârâtei i s-a adus la cunoştinţă despre faptul că are obligaţiunea de a achita datoria în mărime de 3041 lei, pentru

prestarea serviciilor de evacuare a deşeurilor municipale. Avizul de recepție a somației a fost semnat de către Revenco Feodora la data de 06 august 2024. Iar la data de 25 iulie 2024, pârâta a achitat doar 146,40 lei din suma datorată. Până în prezent Revenco Feodora nu a achitat restul datoriei în mărime de 2943,66 lei, refuzând să-și onoreze obligațiile.

5. În drept, pretențiile se întemeiază pe dispozițiile art. 9 , 10, art.774 alin.(1), art.775 alin.(1) art.776, art. 858, art. 992 Cod civil, Lege nr. 246/2017 și Legea nr. 1216 din 03.12.1992.

Poziția instanței de fond:

6. Prin hotărârea judecătoriei Soroca, sediul central din 28 octombrie 2024 s-a admis integral cererea de chemare în judecată formulată de ÎM „Direcţia Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca". S-a încasat de la Revenco Feodora în beneficiul ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" datoria pentru prestarea serviciilor de evacuare a deșeurilor menajere în sumă de 2943, 66 lei și cheltuielile de judecată în mărime de 277 lei.

Solicitarea apelantului:

7. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Revenco Feodora la data de 08 noiembrie 2024 a declarat apel nemotivat prin care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, încasarea din contul intimatului a cheltuielilor de judecată.

8. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Nord din 10 ianuarie 2025 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen apelantei pentru prezentarea cererii de apel motivate, bonului taxei de stat și taxei de timbru.

9. La 11 februarie 2025, reprezentantul apelantei Revenco Feodora, avocatul Cojocar Rodica a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată să fie respinsă ca fiind prescrisă pentru creanțele anterioare lunii septembrie 2021 și neîntemiată pentru restul sumelor solicitate. În subsidiar, recalcularea sumelor datorate conform tarifului corect aplicabil, scutirea de la plata taxei de stat și de timbru.

Argumentele apelului:

10. În motivarea cererii de apel s-a invocat că, conform art. 392 alin. (1) din Codul civil al Republicii Moldova, termenul general de prescripție este de 3 ani. Î.M. „DGLC Soroca" solicită achitarea unei datorii aferente perioadei 2017-2024, iar termenul de prescripție pentru datoriile anterioare anului 2021 este expirat. Astfel, creanțele anterioare lunii septembrie 2021 trebuie considerate prescrise și nu mai pot fi executate. Instanța de fond a ignorat acest aspect fundamental, încălcând principiile de drept și punând în sarcina apelantei o obligație care din punct de vedere juridic nu mai există.

11. În continuare a menționat că, somația transmisă la 15.07.2024 nu conține detalii clare ale sumelor restante și nici temeiul juridic al recalculărilor efectuate, ceea ce face imposibilă verificarea exactității acesteia. Mai mult, orice consumator trebuie să

beneficieze de transparență în ceea ce privește obligațiile sale de plată. În absența unei notificări corespunzătoare, consumatorul nu poate fi obligat să achite o datorie insuficient justificată.

12. Susține că, în cazul de față, serviciul de evacuare a deșeurilor nu a fost prestat corespunzător, ceea ce a condus la acumularea unor cantități mari de deșeuri și a generat disconfort. În numeroase ocazii, apelanta a semnalat nereguli în privința prestării serviciilor, însă aceste plângeri nu au fost luate în considerare. Faptul că serviciul nu a fost prestat la un nivel corespunzător exonerează consumatorul de obligația achitării integrale.

13. Tarifele aplicate în perioada vizată au fost modificate și contestate în instanță. Tariful stabilit în 2018 a fost anulat de Curtea Supremă de Justiție, ceea ce impune aplicarea tarifului de 10 lei pentru o anumită perioadă. Lipsa unui calcul clar al datoriei creează incertitudine asupra sumei exacte datorate, iar acest aspect trebuie interpretat în favoarea consumatorului. În plus, în unele perioade, datoria a fost calculată în baza unor tarife mai mari decât cele prevăzute de lege, ceea ce reprezintă un abuz din partea prestatorului de servicii.

14. Pretinde în continuare că, instanța de fond a omis examinarea tuturor probelor relevante prezentate de apelantă, favorizând susținerile reclamantului, ceea ce constituie o încălcare a principiului imparțialității judecătorești. Mai mult, hotărârea atacată nu conține o motivare clară și detaliată a tuturor argumentelor aduse de apelantă, ceea ce contravine prevederilor legale privind redactarea hotărârilor judecătorești.

15. În speță, încasarea integrală a sumei solicitate de Î.M. „DGLC Soroca" reprezintă o măsură disproporționată, având în vedere că apelanta a efectuat deja plăți parțiale și că există multiple nereguli în ceea ce privește calculul datoriei și prestarea efectivă a serviciului. Instanța de fond nu a analizat acest aspect și nu a ținut cont de circumstanțele concrete ale cauzei.

16. Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Nord din 27 februarie 2025 s-a respins cererea de scutire de la plata taxei de stat înaintată de apelanta Revenco Feodora.

17. Prin referința din 04 aprilie 2025 intimatul ÎM „Direcţia Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" a solicitat respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond.

18. La data de 07 aprilie 2025 apelanta Revenco Feodora a depus un demers prin care a solicitat să fie anulată suma de 3000 lei, să fie încasat prejudiciul moral în mărime de 50 000 lei și prejudiciul material suportat cu titlu de cheltuieli de drum în sumă de 112 lei, încasarea cheltuielilor de judecată.

19. Potrivit prevederilor art. 276^3 alin.1) CPC, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

20. Conform prevederilor art. 276^4) alin.5) CPC, instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.

21. Reiterând normele legale citate mai sus, se reține că, prin încheierea Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord din 10 martie 2025 s-a acceptat apelul declarat de Revenco Feodora spre examinare în procedură cererilor cu valoare redusă. Prin aceiași încheiere s-a stabilit termenul limită pentru prezentarea de către participanții la proces a referințelor cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea /reclamarea probelor în condițiile art. 372 din CPC, sub sancțiunea decăderii din acest drept până la 10 apfilie 2025. Totodată, s-a dispus examinarea cauzei fără citarea părților.

Aprecierea instanței de apel:

22. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în apel, examinând înscrisurile, Colegiul judiciar consideră necesar să respingă apelul din următoarele motive:

23. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

24. Instanţa de apel constată că Judecătoria Soroca, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 28 octombrie 2024, iar cererea de apel a fost depusă la 08 noiembrie 2024, prin urmare în termenul legal.

25. În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

26. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.

27. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.

28. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

29. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

30. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

31. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

32. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

33. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acțiunii.

34. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretențiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

35. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

36. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o

situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

37. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

38. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*

39. Articolul 5 alin. (1) Cod de procedură civilă declară, că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

40. Articolul 9 alin.1), 2) lit. a) Cod civil prevede că drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar: din contracte şi din alte acte juridice.

41. Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă până la proba contrară.

42. Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.

43. În fapt s-a constat că, la 20 septembrie 2024 reclamantul ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” a depus o cerere de chemare în judecată către Revenco Feodora prin care a solicitat încasarea datoriei pentru serviciile de evacuare a deșeurilor menajere în mărime de 2943, 66 lei.

44. Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, prima instanță prin hotărârea din 28 octombrie 2024 a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca”.

45. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, pârâta Revenco Feodora a contestat-o cu apel.

46. Lecturând hotărârea instanței de fond, Colegiul civil o consideră întemeiată, având suport legal următoarele norme materiale.

47. Probatoriul cauzei atestă că, la data de 19 mai 2023, între ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” în calitate de prestator de servicii și Revenco Feodora (domiciliată în *****) în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul nr.07853 de prestări de servicii privind evacuarea și transportul deșeurilor biodegradabile, plastic, hârtie, sticle colorate/incolore (f.d.4-5).

48. Potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 42281 din 01.07.2024, unul din obiectul principal de activitate al ÎM „Direcției Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" este eliminarea deșeurilor și a apelor uzate, asanare, salubritate și activități similar (f.d.15)

49. Astfel, blocul de locuit în care este situat apartamentul *****, se află în gestiunea ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" care prestează serviciile comunale de evacuare a deșeurilor menajere solide.

50. Potrivit calculului datoriei proprietarului/locatarului Revenco Feodora pe ap. 1*****, datoria pentru perioada 2018-2024 constituie 2 943, 66 lei (f.d.8).

51. Totodată materialele cauzei atestă că, în perioada ianuarie 2018-aprilie 2023, la locul de consum - mun. ***** au fost prestate servicii comunale de evacuare a deșeurilor menajere pentru două persoane, iar în perioada mai 2023 (data semnării contractului nr.07853 din 19.05.2023)-septembrie 2024 (data adresării în instanța de judecată), au fost prestate servicii comunale de evacuare a deșeurilor menajere pentru o singură persoană.

52. Astfel, ținând cont de faptul că beneficiarul Revenco Feodora nu a achitat plățile pentru serviciile prestate de reclamant de evacuare a deșeurilor menajere, la data de 15 iulie 2024, ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" a expediat în adresa acesteia somația de achitare a datoriei în termen de 5 zile lucrătoare din momentul recepționării, somație care de altfel a fost recepționată de Revenco Feodora la data de 06 august 2024, însă care a fost lăsată fără răspuns și executare, motiv pentru care reclamantul s-a adresat cu prezenta acțiune în judecată.

53. În conformitate cu art. 7 Cod civil legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

54. Alin.2) al art. 7 Cod civil stipulează că, legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

55. Reieșind din norma legală suscitată, Colegiul civil ținând cont de faptul că solicită încasarea datoriei inclusiv și pentru perioada anilor ianuarie 2018- septembrie 2024, atestă că, raportului juridic litigios dedus judecății, îi sunt aplicabile prevederile Codului civil atât în redacția Legii de până la 01.03.2019 cât și după 01.03.2019. Astfel, situației juridice de după data de 01.03.2019 urmează a fi aplicabile prevederile Codului civil modernizat în vigoare din 01.03.2019.

56. Conform art. 774 alin.1) Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. *(Prevederi similare care se conțin și în art. 512 alin.1) Cod Civil în redacția Legii de până la 01 martie 2019).*

57. Potrivit art.775 alin.1) Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi

stingerii obligaţiei. *(Prevederi similare care se conţin şi în art. 513 Cod Civil în redacţia Legii de până la 01 martie 2019)*.

58. Potrivit art.776, 858 alin.2) Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit. *(Prevederi similare care se conţin şi în art. 514, 572 alin.1), 2) Cod Civil în redacţia Legii de până la 01 martie 2019).*

59. Raportând normele de drept citate supra la speță Colegiul reține că, până la data de 19 mai 2023 apelanta Revenco Feodora nu avea încheiat contract cu ÎM „Direcţia Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca" de prestări a serviciilor de evacuare a deșeurilor, însă faptul dat nicidecum nu o scutește pe apelantă de la obligaţia achitării contravalorilor serviciilor prestate, conform facturilor primate.

60. Articolul 51 alin.1) din Legea cu privire la locuințe stabilește că, prestarea şi achitarea serviciilor comunale şi necomunale pentru proprietari sau locatari se efectuează în baza contractelor încheiate direct între prestatorii de servicii şi proprietari sau locatari. În cazul în care contractul, din motive tehnice, nu poate fi încheiat direct cu proprietarii/locatarii, acesta se încheie între prestatorii de servicii şi administrator (asociaţia de proprietari în condominiu), care, la rîndul său, încheie contracte cu fiecare proprietar/locatar.

61. Potrivit prevederilor art.1376 Cod civil, plata pentru servicii se efectuează după prestarea serviciilor. Dacă plata pentru servicii se calculează pe anumite perioade, sumele vor fi acordate după încheierea fiecărei perioade în parte.

62. Conform prevederilor articolul 2 din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402-XV din 24.10.2002 prin noțiunea de consumator se subânțelege-persoană fizică sau juridică care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală în baza unui contract încheiat cu operatorul; operator - persoana juridică care dispune, dirijează şi întreţine un sistem public de gospodărie comunală şi furnizează consumatorilor servicii publice de gospodărie comunală în baza unui contract.

63. Potrivit art.3 alin.(1) şi (5) din Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr.1402- XV din 24.10.2002, serviciile publice de gospodărie comunală asigură furnizarea/prestarea următoarelor servicii: a) alimentarea cu apă; b) alimentarea cu energie termică; c) canalizarea şi epurarea apelor uzate şi pluviale; d) salubrizarea, înverzirea localităţilor; e) asigurarea cu transport public local; f) administrarea fondului locativ public şi privat. Agenţii economici care furnizează/prestează servicii publice de gospodărie comunală percep plăţile direct sau prin intermediar la decontări, abilitaţi pe bază de contract prin concurs.

64. Iar conform prevederilor art. 25 alin. (1) din Legea nr.1402 din 24.10.2002 cu privire la serviciile publice de gospodărie comunală, persoanele fizice şi juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sînt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator şi consumator.

65. Potrivit pct. 17 a Regulamentului cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin HG nr. 191 din 19.02.2002, în vigoare până la 30.06.2024, plăţile pentru serviciile locative, comunale şi necomunale se percep de la proprietarii, chiriaşii şi arendaşii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperile nelocuibile din bloc conform contractelor, în baza conturilor (bonurilor) lunare respective pentru fiecare tip de serviciu, eliberat de furnizorii gestionari sau prestatorii de servicii, iar conform pct. 18 al aceluiași Regulament, proprietarii, chiriaşii şi locatarii caselor individuale, apartamentelor/încăperilor locuibile în cămine şi încăperilor nelocuibile din bloc achită plăţile pentru serviciile prestate în luna precedentă pînă la data indicată în factura de plată. La solicitarea consumatorilor, plata pentru serviciile prestate poate fi achitată în prealabil pe o durată convenită de părţi, conform condiţiilor propuse de ele şi stipulate în contract.

66. Potrivit pct. 15 din Regulamentul enunţat, plata pentru transportul deşeurilor menajere solide se calculează pentru o persoană şi se percepe în baza normelor şi tarifelor stabilite, conform conturilor(chitanţelor),prezentate de prestatorul de servicii, şi contractelor încheiate în mod obligatoriu cu toţi consumatorii, inclusiv cu proprietarii caselor individuale, cu proprietarii şi locatarii încăperilor cu altă destinaţie decît cea de locuințe, anexate sau înglobate în/la blocurile locative, precum şi a întreprinderilor amplasate pe teritoriul aflat în folosința gestionarului blocului locativ.

67. Potrivit normelor de drept menționate mai sus, rezultă că serviciile publice de gospodărie comunală se prestează, şi respectiv se achită costul acestora, în baza contractelor încheiate cu consumatorii. Alăturat, se reţine că încheierea unui contract de prestare a serviciului public este nu doar o obligaţiune legală a prestatorului de serviciu, dar şi a consumatorului.

68. În acelaşi timp, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală în lipsa contractelor încheiate cu consumatorii (proprietarii, chiriaşii şi locatarii apartamentelor, caselor individuale de locuit, încăperilor locative în cămine şi încăperilor nelocative), *aceştia din urmă sunt obligaţi să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturilor primite.*

69. Obligație expresă ce derivă din prevederile cuprinse în art. 25 alin.(5) din Legea nr.1402-XV din 24.10.2002, potrivit căruia agenţii economici care furnizează/prestează servicii de gospodărie comunală fără contracte cu consumatorii, în caz de neachitare a sumelor datorate, pot acţiona conform prevederilor alin.(2)–(4).

70. La rândul său, alin.2-4 din art.25 din Legea nr.1402-XV din 24.10.2002 prevăd acţiunile ce pot fi întreprinse de către operator în privinţa consumatorilor care nu achită serviciile prestate, inclusiv acţionarea în judecată.

71. Respectiv, în caz de prestare a serviciilor publice de gospodărie comunală, indiferent de faptul a fost sau nu încheiat contract în acest sens, consumatorii urmează să achite serviciile prestate. Or, lipsa unui contract scris nu scuteşte consumatorul de obligaţia de a achita serviciul prestat. Având în vedere specificul serviciilor de salubrizare ce constau în evacuarea deşeurilor menajere de pe teritoriul localităţii, se atestă că consumatorii nu pot invoca ca motiv de neachitare a acestui serviciu lipsa probelor de prestare a acestuia sau refuzul de a i se presta serviciul dat.

72. Proprietarii sau locatarii - consumatori ai serviciilor comunale şi necomunale, au dreptul la debranşarea locuinţelor ce le aparţin sau le închiriază de la sistemele de asigurare cu servicii comunale şi necomunale, însă potrivit art.51 alin.5 din Legea nr.75 din 30.04.2015, se interzice debranşarea de la serviciile comunale şi necomunale care constituie exigenţele minimale pentru locuinţe stabilite în funcţie de localitate.

73. La exigenţe minimale pentru locuinţe se referă inclusiv, potrivit art. 4 din Legea respectivă, şi evacuarea controlată a rezidurilor menajere.

74. În mod normal, se prezumă că persoana produce deşeuri menajere pe teritoriul localităţii, iar noţiunea de salubrizare întruneşte totalitatea activităţilor şi lucrărilor de colectare, transportare, sortare, prelucrare, tratare, valorificare, neutralizare (incinerare) şi depozitare a deşeurilor menajere, precum şi măturatul, spălatul şi stropitul străzilor, înverzirea lor, lucrărilor de dezinfecţie, deratizare şi ecarisaj.

75. De altfel Colegiul reţine că, persoanele care nu sunt în relaţii contractuale cu operatorul de salubritate, beneficiază în mod fraudulos de aceleaşi servicii de care beneficiază persoanele care au încheiat contracte şi achită costul lor.

76. Totodată, potrivit pct.15 din Regulamentul cu privire la modul de prestare şi achitare a serviciilor locative, comunale şi necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor şi condiţiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire şi alimentare cu apă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.191 din 19.02.2002, întreprinderea care transportă deşeurile menajere solide şi lichide asigură securitatea sanitară şi epidemiologică pe teritoriul localităţii.

77. Prin prisma normelor citate, Colegiul atestă că reclamantul ÎM „Direcţia Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” este în drept să solicite de la locatarul bunului imobil situat în ***** – Revenco Feodora, plata pentru evacuarea deșeurilor menajere pentru perioda de până la încheierea contractului din 19 mai 2023 chiar și în lipsa contractului încheiat în acest sens, cât și plata pentru evacuarea deșeurilor menajere pentru perioda de după încheierea contractului din 19 mai 2023.

78. Astfel, raportând dispozițiile normelor citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția primei instanțe prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul atestă că instanța de fond corect a stabilit, că între pârâta/apelanta Revenco Feodora şi ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” există raporturi obligaționale potrivit cărora ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” urmează să efectueze evacuarea deșeurilor, iar apelanta Revenco Feodora să achite plata serviciilor prestate.

79. În circumstanțele date, Colegiul judiciar consideră legală şi întemeiată concluzia instanţei de fond materializată în hotărârea contestată privind încasarea datoriei în mărime de 2943, 66 lei, or, apelanta Revenco Feodora nu și-a executat obligațiile de plată a serviciilor prestate de reclamant, prin urmare reclamantul are un drept de creanță față de apelantă.

80. Referitor la alegațiile invocate nemijlocit în cererea de apel precum că, în unele perioade datoria a fost calculată în baza unor tarife mai mari decât cele prevăzute de lege, Colegiul civil le consider neîntemeiate.

81. Or, prin decizia Consiliului mun. Soroca nr.9/2 din 02.02.2021 ”Cu privire la aprobarea tarifelor noi pentru evacuarea deșeurilor menajere de către ÎM „DGLC” și a ratei de acumulare a deșeurilor solide de la obiectele de menire socială, de comerț, și a instituțiilor cultural-comunale”, s-a aprobat, începând cu 02 februarie 2021 tariful de 16,59 lei pentru o persoană pentru serviciul de evacuare a deșeurilor menajere de la locuitori, oferit de ÎM „DGLC” Soroca(f.d.12).

82. Iar, potrivit deciziei Consiliului mun. Soroca nr.4/54 din 01 martie 2024 ”Cu privire la aprobarea tarifelor pentru evacuarea deșeurilor de către ÎM „DGLC” și a ratei de acumulare a deșeurilor solide de la obiectele de menire socială, de comerț, și a instituțiilor cultural-comunale”, s-a aprobat, începând cu data intrării în vigoare a deciziei Conisiliului municipal Soroca, tariful de 24, 40 lei pentru prestarea serviciilor de evacuare a deșeurilor menajere de la consumatorii casnici (apartamente) (f.d.13-14).

83. În continuare, în contextul invocărilor apelantei privind tardivitatea acțiunii formulate de ÎM „Direcţia Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” privind încasarea datoriei pentru perioada anterioară anului 2021, Colegiul civil menționează următoarele.

84. Conform prevederilor art. 391 Cod civil, (1) Termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani. (2) Acţiunile privind apărarea drepturilor personale nepatrimoniale se prescriu numai în cazurile expres prevăzute de lege.

85. Art. 394 Cod civil reiterează că, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

86. Potrivit art.186[1] alin.1)-3) Cod de procedură civilă, Cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu

cererea de repunere în termen. Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor. Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

87. Conform art. 276^2 alin. (3) CPC, dispozițiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispozițiile prezentului capitol nu prevăd altfel.

88. Colegiul notează că în procedura cererilor cu valoare redusă (art. 276^2 – 276^4 CPC), nu există o ședință de pregătire a cauzei și nici o încheiere formală de trecere la dezbateri, așa cum se întâmplă în procedura generală (art. 183-186 CPC).

89. Astfel, odată ce legea procesual-civilă nu reglementează explicit o etapă procesuală ca ”faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare” în procedura cu valoare redusă, procedură care se rezumă de fapt la schimbul de acte procedurale scrise, *Colegiul consideră că excepția de tardivitatea poate fi invocată pînă la soluționarea cauzei și adoptarea dispozitivului hotărîrii de către instanța care judecă cauza.*

90. Prin urmare, apelanta Revenco Feodora este decăzută din dreptul de a formula excepția de tardivitate a acțiunii la etapa examinării cauzei în instanța de apel, or, tardivitatea poate fi invocată doar în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare în instanța de fond.

91. În sensul dezbaterii celorlalte argumente a apelantului, instanța de apel consideră relevant avizul nr. 11 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, în care se menționează că, obligația instanțelor de a-și motiva hotărârile nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat în sprijinul unui mijloc de apărare ridicat. Întinderea aceste obligații poate varia în funcție de natura hotărârii.

92. În conformitate cu jurisprudența CEDO, întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum și de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale și de practicile diferite privind prezentara și redactarea senințelor și hotărârilor în diferite state. Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examiat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate.

93. Potrivit prevederilor art. 94 alin.1)CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

94. Reiterând norma de drept citată supra, Colegiul civil reține că în cazul în care acțiunea civilă înaintată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” a fost admisă integral, instanța de fond corect a admis și cerința privind compensarea

cheltuielilor de judecată, situație conformă prevederilor art. art. 94 și 96 Cod de procedură civilă.

95. Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul concluzionează că, argumentele expuse de către Revenco Feodora în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

96. Din considerentele menţionate şi având în vedere faptul, că hotărârea primei instanţe este întemeiată şi legală, iar motivele invocate de către apelantă sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Revenco Feodora şi de a menţine hotărârea judecătoriei Soroca,. Sediul central din 28 octombrie 2024, fără modificări.

97. În temeiul art. 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

Decide:

Respinge cererea de apel declarată de Revenco Feodora.

Menține hotărârea judecătoriei Soroca, sediul central din 28 octombrie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM „Direcția Gospodăriei Locativ-Comunale Soroca” către Revenco Feodora privind încasarea datoriei, fără modificări.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului
judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii **Ivan Parii** **Natalia Costaș**